

Protocol Wiegendood

Helaas komt het in Nederland af en toe voor dat een baby tijdens kinderopvang overlijdt onder het beeld van wiegendood. Aandacht voor preventie en voorzorgsmaatregelen kan het risico tot het uiterste beperken.

Ouders van baby's ontvangen adviezen over veilig slapen in de regel van consultatiebureaus, verloskundigen of kraamzorg. Gastouderbureau Vip raadt aan om gastouders die op kinderen passen de adviezen uit de folder 'veilig slapen' op te volgen. Deze adviezen gelden zeker voor de eerste twee levensjaren. Deze folder is te downloaden op www.veiligslapen.info.

Wat kunt u doen om de veiligheid te bevorderen?

1. Leg een baby nooit op de buik te slapen. Er zijn bepaalde, maar niet vaak voorkomende (aangeboren) afwijkingen waarbij buikligging (tijdelijk) wel wenselijk kan zijn. Vraag ouders in zo'n geval om een kopie van de schriftelijke verklaring van hun arts. De schriftelijke verklaringen maken duidelijk hoe en waarom van de preventieadviezen wordt afgeweken en dienen om te kunnen aantonen dat de gastouder zorgvuldig te werk is gegaan. In geval van aansprakelijkheidsstelling is dat van belang. Naast juridische is er de morele aansprakelijkheid. In dat kader is van belang dat de gastouder zichzelf achteraf geen verwijten hoeft te maken over zaken die hadden kunnen voorkomen. Als ouders een baby aanbieden met het verzoek dat deze op de door hen toegepaste wijze in te bakeren, dient allereerst te worden nagegaan of het inbakeren wordt gedaan in overleg met consultatiebureau of kinderarts en of de juiste, veilige methode, met goed materiaal en binnen veilige leeftijdsgrenzen, wordt toegepast. Laat ouders ten alle tijden de 'Verklaring buik-/zijslapen en inbakeren' ondertekenen.

  - Een baby die niet in goede conditie is, mag nooit worden ingebakerd!
  - Op verkeerde wijze of met ongeschikte middelen inbakeren kan risicovol zijn en de kans op het ontwikkelen van een heupafwijking bevorderen!
  - Strikte leeftijdsgrenzen zijn van belang: een al wat oudere baby die ingebakerd of losjes ingepakt, er in slaagt om te draaien, belandt in een potentieel levensbedreigende situatie!

GASTOUDERBUREAU VIP
SCHEUMERGATS 1
6305 BM SCHIN OP GEUL
TEL: 0621594501

EMAIL: INFO@GASTOUDERBUREAUVIP.NL

2. Voorkom dat de baby te warm ligt
3. Zorg voor veiligheid in bed
4. Voorkom gezondheidsschade door (mee)roken
5. Houd voldoende toezicht

Houd nieuwkomers/jonge baby's zoveel mogelijk extra in het oog. Er zijn sterke aanwijzingen dat veranderingen in omstandigheden en routine bij (jonge) baby's stress veroorzaken. Het is daarom verstandig om ouders van jonge baby's de gelegenheid te bieden om voorafgaand aan plaatsing enkele malen met hun baby op gewenningsbezoek te komen. Gastouders zijn verantwoordelijk voor het toepassen van de regels omtrent veilig slapen. Zij worden geacht eventuele problemen in de praktijk te signaleren. Van belangrijke gebeurtenissen (ongelukken of bijna-ongelukken) moeten zij Gastouderbureau Vip meteen op de hoogte stellen. Als er ondanks alle voorzorgen toch een baby in ogenschijnlijk slechte conditie wordt aangetroffen, prikkel het kind dan door het aan te tikken, de voetzolen te kietelen en het op te pakken en zie of het zich herstelt. Zo niet, sla dan meteen alarm (112 bellen) en begin met reanimatie. Roep, indien mogelijk, hulp in van anderen, maar laat kinderen nooit zonder toezicht. Het is van belang om van begin af aan feiten te noteren zoals tijdstip, de omstandigheden en betrokkenen. Neem contact op met de ouders en Gastouderbureau Vip. De medewerkers van het gastouderbureau handelen volgens protocol van Stichting Onderzoek en Preventie Zuigelingensterfte, bij afkorting Stichting Wiegendood. Betrouwbare voorlichting is belangrijk. Het is helaas onmogelijk om volledige veiligheid te garanderen, maar niemand hoeft onder angst voor wiegendood gebukt te gaan. Wie de preventieadviezen volgt, vermindert de kans dat er iets met de baby gebeurt tot het uiterste. Heel veel kan worden voorkomen door bepaalde dingen niet en andere juist wel te doen.

Samenvatting preventie maatregelen

- Wees goed geïnformeerd over veilig slapen;
- Stel ouders met een jonge baby voorafgaand aan plaatsing in de gelegenheid om hun kind aan de veranderde omstandigheden en eventueel nieuwe routine te laten wennen;
- Houd jonge baby's tijdens het slapen extra goed in de gaten;
- Leg een baby nooit op de buik te slapen, tenzij de ouders een schriftelijke verklaring van de kinderarts kunnen overleggen;

GASTOUDERBUREAU VIP
SCHEUMERGATS 1
6305 BM SCHIN OP GEUL
TEL: 0621594501

EMAIL: INFO@GASTOUDERBUREAUVIP.NL

- Controleer steeds alle kinderen als je er een naar bed brengt en minimaal eens per 3 kwartier;
- Ventileer de slaapkamer/ruimte regelmatig en zorg dat het er niet te warm is;
- Maak het bedje laag op en gebruik geen dekbed;
- Rook nooit in huis.

Handelen in geval van calamiteit

1. Blijf kalm;
2. Prikkel de baby (zonder krachtig te schudden!);
3. Roep de hulp in van burens/andere aanwezigen;
4. Pas bij niet reageren op prikkelen reanimatie en mond-op-mondbeademing toe;
5. Bel direct 112.

Het volgende moet doorgegeven worden:

1. uw naam;
  2. plaats waarheen de hulp moet komen;
  3. beschrijf het ongeval; wat is er gebeurd?
  4. meld dat het om een kind/kinderen gaat, vermeld de leeftijd erbij;
  5. beschrijf de toestand van het kind;
- meld wanneer het kind beademd of gereanimeerd wordt;
  - waarschuw de ouders en Gastouderbureau Vip;
  - maak notities.

Gastouderbureau Vip beseft dat in geval van overlijden nazorg voor de ouders, de betrokken gastouder en eventueel medewerkers belangrijk is. Goede communicatie tussen alle betrokkenen staat daarbij voorop. In de eerste plaats hebben de ouders recht op volledige informatie. Nazorg is van groot belang. Stichting Onderzoek en Preventie Zuigelingensterfte kan adviseren en behulpzaam zijn bij nazorg.

Meer informatie is te verkrijgen bij

Stichting Wiegendood,

Postbus 1008,

2430 AA Noorden.

Tel. 0172-408 271

E-mail stichting@wiegedood.nl

Websites: www.wiegedood.nl en www.veiligslapen.nl

GASTOUDERBUREAU VIP
SCHEUMERGATS 1
6305 BM SCHIN OP GEUL
TEL: 0621594501

EMAIL: INFO@GASTOUDERBUREAUVIP.NL